

Engedjétek visszatérni az emlékeket

A pszichológusok tanítása szerint amit az ember életének első 10 évében lát, hall, átél és tanul, az egy életen át elkíséri őt. Ma ebben a békétlen időben jólesik visszaemlékezni az első találkozásokra a hittel, a vallással és az „Örök úttal”. Mert ha valaki meg akar tanulni igazán, tisztán örülni az életnek, akkor meg kell tanulnia megismerni és megszeretni az „Örök Életet”, a „Szent Békét”, az Istent.

Az ember élete folyamán csalódhat a pénzben, az emberekben, a szerelemben, de Benne, virágaiban, a fákbán, csillagokban, a madarai énekében soha...

Ebben a békeváró hangulatban, így karácsony előtt, jóleső érzés felidézni és elmesélni a gyerekeknek, az unokáknak azt, „amit” és „ahogy” mi vettünk át az előtünk haladt generációtól, mert édesapám szavai szerint: „A legnagyobb bölcsesség a példaadás!”

Az én óvodás koromban, szűkebb pátriámban, Komáromban, még nem volt villany, csak a gázlámpák sárgás, halovány, rejtelmes fénye sejtette a sötét beálltával az utcai járda vonalát; majd télen a hóeséskor csodálatos megvilágításban tárta elénk a szállingózó nagy hópelyheket.

Édesapám egyik nagy, téglarakó kezébe rejtettem kicsi kezem. A másik kezében a meg nem gyújtott négyszögletes bakter lámpást (luxernát) tartotta, mert ki tudja, nem alszik-e ki a gáz...

Így ballagtunk egymás mellett 1930 december elsején, advent kezdetén a rorátéra. Micsoda rejtelmes szép szavak: advent, roráté! Nekem a maga ropogós r-jeivel jobban tetszett a roráté.

Hazafelé a templomból fenyőgallyakat szedtünk, és odahaza belőlük édesapám és az idősebb testvéreim koszorút készítettek, bele négy gyertyát helyeztek. A kész koszorút édesapám a „nagyszoba” mennyezetére függesztette. Koszorúkészítés közben édesapám elmesélte az advent jelentését, hogy az latinul annyit jelent: eljövétel. Krisztus Urunk, a kis Jézus születésnapjára készülünk, ami az egyházi év egyik legszebb, legkedvesebb időszaka.

A gyertyákat a karácsony előtti vasárnapok előestéjén egyenként gyújtotta meg édesanyám, minden következő vasárnap eggyel többet. Az égő gyertyák jelezték a Megváltó születésének közeledését. A gyertyára kötött lila szalag figyelmeztetett: „Tartsatok bűnbánatot, mert minden vasárnapal közelebb kerül a kis Jézus hozzátok!”

A harmadik gyertya rózsaszínű szalaggal volt átkötve. Ez fejezte ki, hogy a bűnbánat után örömnappal lesz. Csak néztem a csodálatos szertartást, és ittam édesapám szavait.

Egy életre a lelkembe íródtak a jó irgalmas tanítónérek szavai is, akik az óvodában versikékre, daloskákra, szeretetre oktattak, csakúgy, mint később Kovács főtisztelendő úr tanításai.

Nálunk az is szokás volt, hogy advent első hetében, a család apraja és nagyja segítségével elkészítettük a Betlehemet, Jézus születése helyének mását. Ebbe helyezte a „család feje” a karácsonyi éjféli mise előtt a kis Jézus szobormását.

Nagyobb diák koromban aztán többen összeálltunk és betlehemi játékkal leptük meg ismerőseinknél az apró népet. A sok csillogó, fényes, a csodálkozástól nagyra tárgult, őszinte gyerekszem volt számunkra a legnagyobb ajándék és elismerés.

Majd a fenyőállítás és díszítés következett, ez volt a karácsony ékessége. Ragyogó gyertyái Jézust jelképezték; életét és tanításának fényét.

És ... és eljött az, amit alig tudtunk kívánni: az ajándékosztás. Felragyogott bennünk a szeretet, mert az ajándékozás a szeretet jele, amivel Jézust követjük.

Családunkban még egy kedves szokás volt. Drága, jó nővérem a család minden tagjának fehér papírból kivágta

Dr. Kányai István a komáromi bencés gimnáziumban érettségizett 1943-ban. Ógörögöt és latint tanult. Orvosnak készült. 1945 júniusában a háború utáni tisztogatások során letartóztatták, és a Szovjetunióba hurcolták. Csaknem kilenc évig volt a gulágon. Épített vízierőművet az Urálban, és bányászott ólmot a Góbi-sivatagban. Éhezett, fázott, többször nézett szembe a halállal. Hazatérése után mindent előlről kellett kezdenie. Kőművesként kezdte, majd fokozatosan előléptették építésvezetőnek. Két gyermeke volt, fiát 36 éves korában eltemette. Lánya az ország távoli részében él. Két éve felesége is meghalt. Kányai István ma egyedül él Nyitrán, szakkönyvei és klasszikusai között. Verseket, történelmi munkákat ír. A világ minden táján vannak ismerősei. Nem tört meg, szereti az életet.

►►► a kis Jézus ingecskéjét (nálunk réklinek nevezték), és erre kis keresztekkel jelöltük a jócselekedeteinket. Ám ha valami rosszat tettünk, akkor a kis keresztek közül egy-egy mindig lekerült az ingecskéről. A kis réklit a rajta följegyzett jócselekedeteinkkel együtt Jézuska mellé helyeztük el a jászolba.

De hát a kisiskolás kor is lassan elmúlt... Felső gimnazista koromban aztán olvastuk Izaiás próféta könyvéből a pusztába kiáltó szavakat: „Készítsétek az Úr útját, egyenesítsétek az Ő ösvényét” ... és hallottunk Krisztus Urunk hármasságáról.

... Ma már ezekkel a gondolatokkal készülünk az ADVENT-re,
**hogyan szebb legyen a Föld
 és az Úr békéje legyen a legnagyobb ajándék
 a szemekben, a szívekben, a lelkekben
 és minden házban ...**

Kányai István

Az iskola kinőtte az épületet

A tetőtér beépítése

Az épületet már évekkel ezelőtt kinőtte az iskola. Legalább tíz éve készültek tervek a bővítésére, mígnem 2003 tavaszán végre elkezdődött a mintegy ezer négyzetméteres padlástér beépítése.

Hét helyiség kialakítására kerül sor. Az Aula fölötti térben két részből álló könyvtár készül. Egyik részét klasszikus polcrendszerrel látják el, a másik kisebb csoportok összejövetelére alkalmas társalgó lesz. Ezen kívül két hagyományos osztálytermet és négy kisebb (három informatika és egy multimédiás) szaktantermet alakítanak ki. Augusztus végére megerősítették a fűdém szerkezetet, átalakították a lépcsőházat, így az iskola egy újabb emelettel bővült. A „harmadik emeletre” vezető lépcső szerves folytatása az alatta lévőnek.

Az átépítés 2004 őszére tervezett befejezése csúszik, de bizakodnak abban, hogy jövő tavasztól már nem kell az iskolának tanteremhiánnyal küszködnie.

Az 1908-ban készült U alakú kétemeletes iskolaépületnek ez az első komolyabb rekonstrukciója.

Borka Géza:

Jókai szelleméhez

Költő, kit Isten magyarnak teremtett,
 Hogy néped arcát szebbé gazdagítsd,
 Fajod szívé a Szép ormára feltedd
 S meséinket a nagy világba hintsd:
 Eljöttünk lelked büszke templomába,
 Hogy megköszönjük minden kincsedet,
 Hogy bűvös ajkad szent szavát megáldva
 Könnyes mosollyal áldozunk neked.

Láttál te is, hej *Szomorú idők*,
 Midőn a sorsunk *Véres* könyvet írt,
 S az ünnepek *Hétköznappokká* törtek
 S a *Megölt ország* könnyét rejtve sírt...
 De mégis, *Minden poklokra keresztül*
 A *Szabadság a hó alatt* is élt,
Targallyakon új élet lelke rezdül
 S az *Aranyember* boldogan mesélt.

...

Dr. Borka Géza /1894-1977/ magyar-latin szakos tanár Gútán született 1894. július 11-én. 1923-tól 1945-ig tanított a komáromi bencés gimnáziumban. 1945 után Csehszlovákiában 15 évre elítélték „háborús bűnök” miatt. Ilavára szállítás közben Galántán több társával együtt megszökött. Átmentek Magyarországra. Kaposváron kapott állást, de 1949-ben ott is internálták s 12 évre elítélték. 1953-ban Nagy Imre amnesztiájával szabadult, s újra taníthatott nyugdíjáig. A kaposvári gimnáziumban tanítványai által elhelyezett márványtábla őrzi nevét.

Komáromi Öregdiák – Hírlevél. Kiadja a Komáromi Magyar Gimnázium Öregdiákjainak és Tanárainak Baráti Köre. Belső használatra.

Összeállították: Kulcsár Zsuzsanna, Kustován Ilona, Lovász Gabriella, Baštrák Ferenc
 Szerkesztette és tördelte: Lovász Gabriella. Technikai munkatárs: Kürthy Erzsébet
 Nyomtatta a Komáromi Nyomda K.f.t.